

Božji Zakon – *Tora* u Evandjeljima

νόμος [nomos] – zakon

1) Sinoptici: Mt 8x, Mk 0x, Lk 9x

(Zakon sam ⇔ Zakon i Proroci)

2) Iv 15x (1x s Prorocima)

Zimski semestar
ak. g. 2019./20.

Hebrejska Tora

— osnovica Biblije

FFRZ: *Izborni predmet uz Biblija* – SZ (ECTS 3)

FTI: *Petoknjižje i Povijesne knjige*

doc. dr. sc. Niko Bilić, SJ

amdg.ffrz.hr

→ nastava

četvrtkom, 12:15-14:00

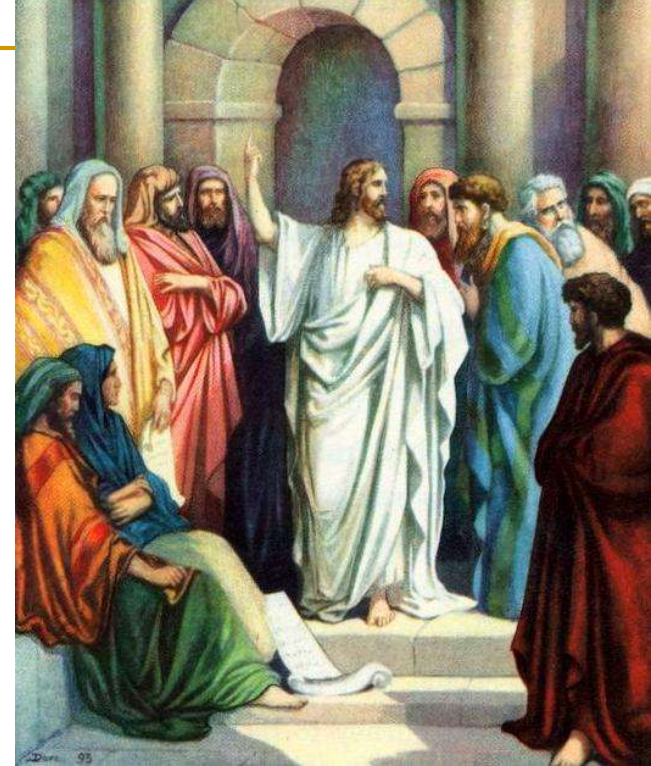
Prikazanje u Hramu (Lk 5x)

- ❑ (*Zakon* sam – apsolutni status)
- **Očišćenje po *Mojsijevu Zakonu* (Lk 2,22)**
- ***Zakon*: Prvorodenci Gospodinu (Lk 2,23 usp. Izl 13,2)**
- **Prema *Zakonu*: dvije grlice ili dva golubića (Lk 2,24 usp. Lev 12,8)**
- **Donijeli Isusa prema *Zakonu* (Lk 2,27)**
- **Izvršili sve prema *Zakonu* (Lk 2,39)**

Vrijednost *Zakona*

- Najvažnije u *Tori* (Mt 23,23):
- Pravednost, milosrđe, vjernost
 - Pismoznance i farizeji izostavljaju
 - Vječna vrijednost (Mt 5,18):
- Ni slovice iz *Zakona* neće proći, dok se sve ne dogodi (usp. Lk 16,17)
 - Iznimke, ljestvica vrednota (Mt 12,5):
- *Zakon*: svećenici u Hramu krše subotu bez krivnje (usp. Iv 7,23)

Zakon i Proroci

- Gospodin u Govoru na gori:
- Nisam došao dokinuti, nego ispuniti (Mt 5,17)
 - Zlatno pravilo:
- Činite, što želite da vama čine! – To je *Zakon i Proroci*
 - Proricanje (Mt 11,3):
- Proroci i Zakon proricali do Krstitelja (usp. Lk 16,16)
 - Tumačenje na Uskrs (Lk 24,44):
- Trebalo se ispuniti – Zakon, Proroci, Psalmi

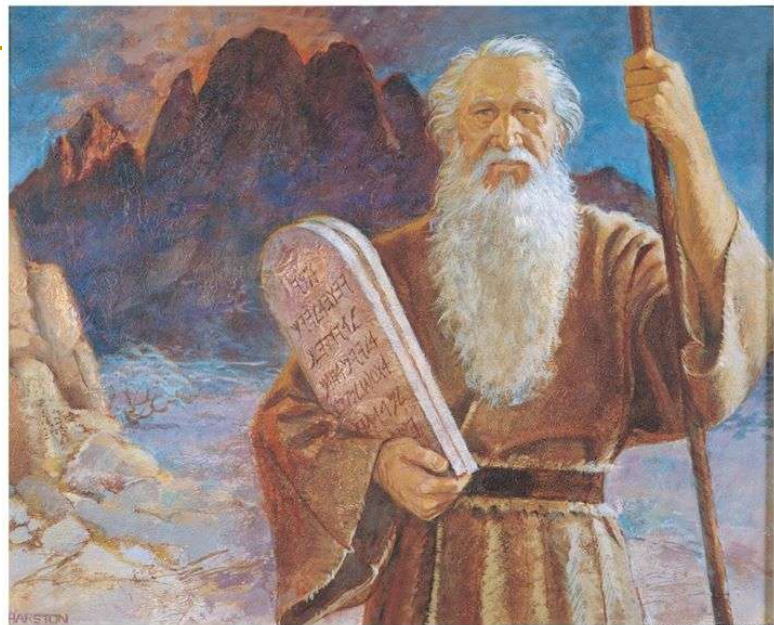
Najveća zapovijed (spaja)

- ❑ Najveća zapovijed u *Zakonu* (Mt 22,36)
- Zakonoznanac (Mt 22,35) pita (36)
 - ❑ Isus odgovara (Lk 10,26):
- Što piše u *Zakonu*?
 - upit o vječnom životu (25)
 - ❑ Ljubi Boga (Pnz 6,5), ljubi bližnjega (Lev 19,18)
- O dvije zapovijedi ljubavi visi sav *Zakon i Proroci* (Mt 22,40)

Tora u Iv

- ❑ Novost i razlika po Isusu (Iv 1,17):
- Po Mojsiju *Zakon*, po Isusu milost i istina
 - ❑ Filip o Isusu, Mesiji (Iv 1,45):
- Onaj o kome pišu *Zakon* i *Proroci*
 - ❑ Blagdan sjenica (Iv 7)
 - ❑ Novi Isusov *Zakon* (8-12)
 - ❑ Zloporaba ili proročka vrijednost *Zakona*

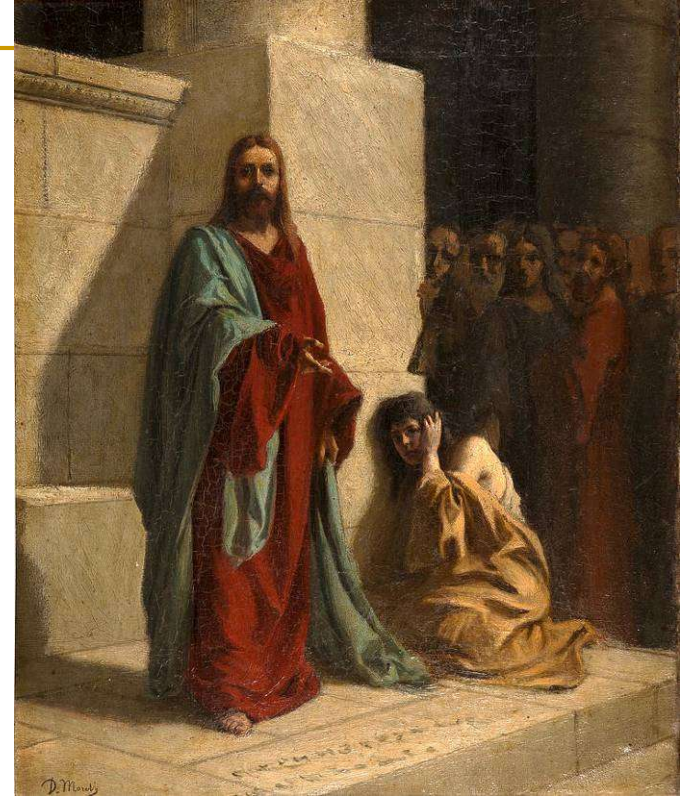
Zakon na Blagdan Sjenica (Iv 7)

- ❑ Isus narodu (Iv 7,19):
- **Mojsije vam je dao *Zakon*, a ne vršite ga**
- ❑ Iznimka u Zakonu (Iv 7,23):
- **Obrezanje ne krši Subotu → ni Isusovo izlječenje**
- ❑ Farizeji hramskim sluga (koji su trebali uhititi Isusa) o narodu (Iv 7,49):
- **Prokleta svjetina koja ne pozna *Zakon***
- ❑ Nikodem (Iv 7,51):
- ***Zar Zakon* sudi čovjek prije nego ga čuje**

Novi Isusov Zakon

- ❑ Pismoznanci i farizeji (Iv 8,3) dovode preljubnicu:
- Mojsije u *Zakonu*: kamenovanje (Iv 8,5)
 - ❑ Isus o Ocu i o sebi (Iv 8,17):
- Vaš *Zakon*: dva svjedoka
 - ❑ Na optužbu za hulu (Iv 10,34):
- Vaš *Zakon*: “bogovi ste” (usp. **Ps** 82,6)
 - ❑ Narod prigovara Isusu zbog *uzdignuća* (“treba da bude uzdignut” Iv 12,34):
- *Zakon* kaže da Mesija ostaje zauvijek

Zlorababa *Zakona* ili proroštvo?

- ❑ Isus na Posljednjoj večeri učenicima (Iv 15,25):
- **Njihov *Zakon*:**
Mrze me nizašto
(usp. Ps 35,19; 69,5)
- ❑ Pilat na sudu (8,31):
- **Sudite mu po svom *Zakonu*!**
- ❑ Narod na sudu (19,7):
- **Mi imamo *Zakon*, po *Zakonu* mora umrijeti**
(usp. Iv 10,34)

